

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор Одеського національного
медичного університету МОЗ України,
професор, д.мед.н. Валерія МАРІЧЕРЕДА

«*дн*» _____ 2025 р.

**ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ
ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОКТОРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ**

ВИТЯГ

з фахового семінару, який відбувся на засіданні кафедри акушерства та гінекології Одеського національного медичного університету МОЗ України 19.12.2025 (протокол № 6) з оцінки наукової новизни, теоретичного та практичного значення дисертаційної роботи Ханчі Федора Олександровича на тему «Вагітність, індукована у циклах допоміжних репродуктивних технологій, в жінок пізнього репродуктивного віку: особливості перебігу, патогенез, прогнозування та профілактика акушерських і перинатальних ускладнень», подану на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук за спеціальністю 14.01.01 «Акушерство та гінекологія»

Комісія у складі Рожковської Наталі Миколаївни, д. мед. н., професора, професора кафедри акушерства та гінекології ОНМедУ (голова), Шаповала Миколи Віталійовича, професора, д. мед. н., професора кафедри акушерства та гінекології ОНМедУ (рецензент), Посохової Світлани Петрівни, професора, д. мед. н., професора кафедри акушерства та гінекології ОНМедУ (рецензент), проаналізувала результати виконаної науково-дослідної роботи на здобуття ступеня доктора медичних наук здобувачем кафедри акушерства та гінекології ОНМедУ, кандидатом медичних наук, лікарем акушером-гінекологом ТОВ «Клініка репродуктивної медицини «Надія Одеса» Ханчою Федором Олександровичем, індивідуального плану наукових досліджень, ознайомила з текстом дисертації та опублікованими науковими статтями та тезами за тематикою дисертаційної роботи, висновком комісії з біоетики Одеського національного медичного університету № 07 (32) від 10.09.2025 р., висновком комісії з перевірки первинної документації (наказ № 466-0 від 28.09.2025 р.), експертним висновком метрологічного забезпечення дисертаційної науково-дослідної роботи (від 01.09.2025 р., запис № 76), висновком Комісії щодо академічного плагіату (протокол № 7 від 10.09.2025), а також заслухала доповідь здобувача у вигляді презентації дисертаційної роботи на засіданні кафедри акушерства та гінекології та відповіді здобувача на запитання присутніх.

1. Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо-наукової програми)

Індивідуальний план та план дисертаційної роботи здобувача, к.мед.н. Ханчі Федора Олександровича був затверджений рішенням вченої ради медичного факультету № 1 ОНМедУ від 2021 року (протокол № 9 від 15.06.2021 р.). Термін виконання роботи: 2021-2025 роки.

Всі розділи індивідуального плану наукової роботи здобувача Ханчі Федора Олександровича виконані своєчасно в установлені терміни, що підтверджено результатами піврічної проміжної, підсумкової (річної) та заключної атестації.

Дослідження, такі як клініко-анамнестичні, антропометричні, загальні клініко-лабораторні, внутрішнє та зовнішнє акушерське обстеження, імунотурбідиметричні, фотоелектричні, атомно-абсорбційна спектрометрія, імуноферментні, імунохімічні, спектрофотометричні, проточна цитофлуорометрія, мікробіологічні, інструментальні, психометричні, морфологічні та імуногістохімічні, статистичні, проведені своєчасно і в повному обсязі із застосуванням сучасних та інформативних методів.

2. Актуальність дисертації

Актуальною соціальною та медичною проблемою в сучасних умовах є зростання безпліддя на Україні, частота якого становить від 15,0 до 20,0% і не має тенденції до зниження. Застосування допоміжних репродуктивних технологій (ДРТ) дозволяє отримати вагітність майже у 35,0% подружніх пар з безпліддям. Якість і кількість ооцитів значно знижуються з віком жінки, що призводить до зниження фертильності. Останні дані показують, що з віком жінки використовують донорські ооцити для відновлення фертильності та дітонародження. За оцінками, понад 75 % усіх живонароджених від осіб старше 40 років є результатом відтворення третьої сторони, тобто ДРТ мають здатність обходити обмеження, накладені біологічним годинником, таким чином пропонуючи людям можливість завагітніти.

Необхідно відзначити, що більшість індукованих вагітностей має різноманітні ускладнення (невиношування, плацентарна дисфункція, затримка росту плода, передчасні пологи та інші), а в 40-50,0 % випадків закінчується перериванням на ранніх термінах. Особливої уваги заслуговують жінки пізнього репродуктивного віку, які мають тривалий термін лікування безпліддя, знижений оваріальний резерв, тонкий ендометрій та різноманітну коморбідну патологію. Тому мета дослідження – знизити відсоток акушерських і перинатальних ускладнень у жінок пізнього репродуктивного віку при веденні вагітності, індукованої в програмах допоміжних репродуктивних технологій, на основі розробки комплексної лікувально-профілактичної методики ведення гестаційного періоду шляхом вивчення мікробіоти цервіко-вагінального компартменту, гормонального, цитокінового, нутрієнтного, соматичного і психоемоційного статусу жінок, морфофункціональних особливостей ендотеліальної системи, фетоплацентарного комплексу, стану новонароджених – є актуальною.

3. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Обраний напрямок дослідження тісно пов'язаний з плановою науково-дослідною темою кафедри акушерства та гінекології Одеського

національного медичного університету (ОНМедУ) МОЗУ «Вдосконалення методів профілактики, діагностики та лікування захворювань репродуктивної системи жінки із застосуванням новітніх медичних та молекулярно-генетичних технологій» (№ д/р 0117U007494) та «Новітні лікувально-діагностичні та профілактичні підходи при захворюваннях репродуктивної системи жінки та вагітності високого ризику» (№ д/р 0122U201370). Дисертант був співвиконавцем означених тем.

4. Наукова новизна одержаних результатів

Робота має безсумнівну наукову, теоретичну та практичну новизну. На підставі ретроспективного аналізу медичної документації проаналізована результативність програм ДРТ та вплив штучного запліднення з аутологічними ооцитами на перебіг вагітності, пологів і стан новонароджених у жінок пізнього репродуктивного віку. Вперше проаналізований вплив штучного запліднення з аутологічними ооцитами на перебіг вагітності, пологів і стан новонароджених у жінок пізнього репродуктивного віку. Вперше висвітлена роль товщини ендометрія в день тригера овуляції під час проведення програм ДРТ та вплив проведення штучного запліднення з донорськими ооцитами на результати вагітності у жінок пізнього репродуктивного віку. Вперше досліджені особливості мікробіоти цервіко-вагінального компартменту у жінок пізнього репродуктивного віку з індукованою вагітністю в програмах ДРТ. Уточнені особливості гормонального профілю периферичної крові та вперше представлені характерні риси цитокінового статусу в динаміці гестації у жінок ≥ 35 років з індукованою вагітністю в програмах ДРТ. Вперше визначені особливості забезпеченості магнієм, мікронутрієнтами, $\omega 3$ поліненасиченими жирними кислотами та статусу вітаміну D у вагітних пізнього репродуктивного віку з індукованою вагітністю. Вперше визначені функціональні особливості ендотеліальної системи та фето-матково-плацентарного кровотоку під час вагітності у жінок пізнього репродуктивного віку, індукованої в програмах ДРТ. Вперше проаналізований психологічний компонент гестаційної домінанти та якість життя під час вагітності, індукованої в програмах ДРТ, у жінок пізнього репродуктивного віку. Вперше виявлені морфофункціональні особливості плацент від породіль пізнього репродуктивного віку з одноплідною вагітністю, індукованою в програмах ДРТ та морфофункціональні властивості плацент від породіль пізнього репродуктивного віку з вагітністю, індукованою в програмах ДРТ з використанням донорських та аутологічних ооцитів. Вперше сформована концепція доцільності розробки та застосування комплексної лікувально-профілактичної методики ведення вагітності, індукованої в програмах ДРТ у жінок пізнього репродуктивного віку. Вперше оцінена ефективність розробленої та застосованої комплексної

лікувально-профілактичної методики ведення вагітності, індукованої в програмах ДРТ, у жінок пізнього репродуктивного віку.

5. Теоретичне значення отриманих результатів

Отримані у дисертаційній роботі дані поглиблюють та розширюють сучасні уявлення щодо патогенезу гестаційних, акушерських та перинатальних ускладнень у жінок пізнього репродуктивного віку з вилікуваним безпліддям в програмах ДРТ з аутологічними та донорськими ооцитами. Дисертант встановив, що підтримка вагітності до 36 тижнів вагітності гестагенами, застосуванням L-аргініну, омега-3 поліненасичених жирних кислот, препаратів магнію та селену, вітамінно-мінеральних комплексів знижує кількість гестаційних і перинатальних ускладнень і підвищує рівень термінових пологів. Теоретично обґрунтований клінічний перебіг вагітності у жінок пізнього репродуктивного віку з вилікуваним безпліддям в програмах ДРТ з огляду порушення гормонпродукуючої функції плаценти та матковофетоплацентарного кровообігу, дисфункції цитокінів, метаболічних розладів, змін психологічного компоненту гестаційної домінанти, системи вітаміну Д, забезпеченості макро- та мікроелементами, дозволили удосконалити тактику ведення вагітності у досліджуваного контингенту вагітних і віднести їх до групи високого ризику. Вперше сформована концепція доцільності розробки та застосування комплексної лікувально-профілактичної методики ведення вагітності, індукованої в програмах ДРТ у жінок пізнього репродуктивного віку.

6. Практичне значення отриманих результатів

Для лікарів акушерів-гінекологів запропонована комплексна лікувально-профілактична методика ведення вагітності, індукованої в програмах ДРТ у жінок пізнього репродуктивного віку. Апробована та імплементована в клінічну практику розроблена комплексна лікувально-профілактична методика ведення вагітності, індукованої в програмах ДРТ, у жінок пізнього репродуктивного віку. Доведена безпечність її використання та позитивний вплив на гестаційні, акушерські та перинатальні результати у порівнянні зі стандартними методиками ведення таких вагітних.

7. Впровадження результатів дослідження

Запропонована комплексна лікувально-профілактична методика ведення вагітності, індукованої в циклах ДРТ, у жінок пізнього репродуктивного віку впроваджена в клінічну практику Центру перинатальної допомоги КНП «Міська клінічна лікарня № 10» Одеської міської ради, ТОВ «Клініка репродуктивної медицини «Надія-Одеса»» м. Одеси, ТОВ «АІРМЕД» м. Одеси.

Теоретичні та практичні положення дисертаційної роботи використовуються у навчальному процесі на кафедрі акушерства та гінекології Одеського національного медичного університету охорони МОЗ України.

8. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації

Дисертаційна робота Ханчі Федора Олександровича є завершеним та самостійним науковим дослідженням, у якому отримані науково обґрунтовані результати, які вирішують актуальну наукову проблему медицини, а саме акушерства та гінекології, – відсоток акушерських і перинатальних ускладнень у жінок пізнього репродуктивного віку при веденні вагітності, індукованої в програмах допоміжних репродуктивних технологій, на основі розробки комплексної лікувально-профілактичної методики ведення гестаційного періоду шляхом вивчення мікробіоти цервіко-вагінального компартменту, гормонального, цитокінового, нутрієнтного, соматичного і психоемоційного статусу жінок, морфофункціональних особливостей ендотеліальної системи, фетоплацентарного комплексу, стану новонароджених.

Висновки роботи достовірні, обґрунтовані на достатньому обсязі матеріалу, мають наукове, теоретичне та практичне значення і впливають із результатів проведених досліджень.

Виконано ретроспективний та проспективний етапи дослідження.

У розділі 3.1 (ретроспективне дослідження) для визначення результативності ДРТ проведено ретроспективний аналіз галузевої статистичної звітності про ДРТ за 6 років роботи відділення репродукції Університетської клініки № 1 «Центр відновної та реконструктивної медицини» ОНМедУ – 2414 циклів.

У розділі 3.2 (ретроспективне дослідження) для визначення впливу ДРТ з аутологічними ооцитами на перебіг вагітності, пологів і стан новонароджених у жінок пізнього репродуктивного віку проведений аналіз медичної документації 105 жінок віком ≥ 35 років з вагітністю, індукованою в циклах ДРТ АО з ендометрієм нормальної товщини у день тригера овуляції групи 1А, і 56 здорових осіб віком ≥ 35 років з вагітністю після природної концепції групи 2А; вивчений стан новонароджених і показники здоров'я 105 дітей до одного року групи 1Б від жінок групи 1А і 56 дітей до одного року групи 2Б від жінок групи 2А. Захворюваність дітей аналізувалася на підставі даних за зверненнями в дитячу поліклініку. Фізичний розвиток дітей оцінювався центильним методом з використанням віково-статевих нормативів.

У розділі 3.3 (ретроспективне дослідження) для встановлення впливу товщини ендометрія в день тригера овуляції під час проведення програм ДРТ з аутологічними ооцитами на перебіг вагітності, пологів і стан новонароджених у жінок пізнього репродуктивного віку проведено вивчення медичної документації 160 жінок після ДРТ з аутологічними ооцитами і настання вагітності, з яких 55 – пацієнтки групи Т були з тонким ендометрієм у день тригера овуляції та 105 – особи групи 1А з ендометрієм нормальної товщини у день тригера овуляції.

У розділі 3.4 (ретроспективне дослідження) для порівняльного аналізу результатів вагітності, індукованої в програмах ДРТ з використанням донорських та аутологічних ооцитів в жінок пізнього репродуктивного віку проведено вивчення медичної документації 105 жінок у віці ≥ 40 років з

вилікуваним в циклах ДРТ безпліддям, з яких 56 вагітних групи ДРТ/ДО лікувались у програмах ДРТ з використанням донорських ооцитів, 49 вагітних групи ДРТ/АО – у програмах ДРТ з використанням аутологічних ооцитів. Контрольну групу К склали 41 вагітна у віці ≥ 40 років після природної концепції.

У розділі 4 (проспективне дослідження) проведена комплексна клініко-анамнестична характеристика проспективно обстежених 123 жінок з вагітністю, індукованою в циклах ДРТ, в динаміці гестації, серед яких 65 жінок групи БП були у віці ≥ 35 років і 58 осіб групи В у віці < 35 років, а також 57 жінок групи К1 з вагітністю після природної концепції.

У розділі 5 (проспективне дослідження) для виявлення особливостей перебігу вагітності, індукованої в програмах ДРТ, в жінок пізнього репродуктивного віку проведено порівняння результатів проспективного дослідження 65 вагітних віком ≥ 35 років групи БП, 58 вагітних віком < 35 років групи В і 57 вагітних віком ≥ 35 років після природного запліднення групи К1. Оцінені: цервіко-вагінальне здоров'я наприкінці першого триместру вагітності (підрозділ 5.1), функціональна активність оваріо-хоріально-плацентарного комплексу при індукованій вагітності в програмах допоміжних репродуктивних технологій в залежності від віку та способу зачаття (підрозділ 5.2), Особливості сироваткового цитокінового профілю та продукції С-реактивного білка і альбуміну в динаміці вагітності (підрозділ 5.3), забезпеченість організму жінок магнієм та декотрими мікроелементами впродовж гестації та після пологів (підрозділ 5.4), показники метаболічної системи вітаміну D (підрозділ 5.5), особливості метаболізму омега-3 поліненасичених жирних кислот (підрозділ 5.6), функціональні особливості ендотеліальної системи під час вагітності, індукованої в циклах ДРТ (підрозділ 5.7), особливості фето-матково-плацентарного кровоплину (підрозділ 5.8), психологічний компонент гестаційної домінанти та якість життя (підрозділ 5.9).

У розділі 6.1 (проспективне дослідження) проведено поглиблене гістопатологічне дослідження та імунофенотипування 65 послідів від породіль групи БП 57 жінок групи К1 з вагітністю після природної концепції. Проведено вивчення морфологічних особливостей вільозного дерева та мікроциркуляції у плацентах, експресію маркера гіпоксії HIF-1 α у ворсинчастому хоріоні, маркера ендотеліальних клітин CD34 в судинному руслі вільозного дерева і ендотеліальної синтази оксиду азоту (eNOS).

У розділі 6.2 (проспективне дослідження) проведено гістологічне дослідження плацент від 56 породіль після ДРТ з донорськими ооцитами у порівнянні з плацентами від 49 породіль після ДРТ з аутологічними ооцитами.

У розділі 7 (проспективне дослідження) проаналізовані лабораторно-інструментальні та клінічні результати застосування розробленої лікувально-профілактичної методики ведення вагітності у жінок пізнього репродуктивного віку з вагітністю, індукованою в програмах ДРТ у 139 вагітних віком ≥ 35 років з індукованою в програмах ДРТ вагітністю, які

були розділені на 2 групи: група БО – 74 вагітні, які велися за розробленою методикою; група БП – 65 вагітних, які велися за існуючими стандартами; а також контрольної групи К1 з 57 вагітних віком ≥ 35 років після природнього запліднення.

Таким чином в дослідженні загалом прийняло участь 558 вагітних, з яких 362 осіб в ретроспективному дослідженні і 196 осіб в проспективному дослідженні.

Місця виконання науково-дослідної роботи: Центр перинатальної допомоги КНП «Міської клінічної лікарні № 10» ОМР; Університетська клініка «Центр реконструктивної та відновної медицини»; ТОВ «Клініка репродуктивної медицини «Надія Одеса»»; ТОВ «Аірмед». Лабораторні дослідження виконувалася в лабораторіях клінічних баз ОНМедУ. Морфологічні дослідження проводилися на базі КНП «Одеське обласне патологоанатомічне бюро» ОМР.

Сучасна комп'ютерна статистична обробка матеріалу, проведена до існуючих вимог доказової медицини, надала можливість підтвердити вірогідні статистичні дані.

Достовірність даних підтверджено достатнім обсягом спостережень та використанням сучасних методів статистичної обробки даних.

9. Повнота опублікування результатів дисертації, кількість наукових публікацій та конкретний особистий внесок здобувача

Наукові та практичні результати дисертації викладені повністю в опублікованих роботах. За матеріалами дисертації опубліковано 29 результатів дисертації опубліковано 29 робіт, з яких 24 статті: 19 – у фахових виданнях України (4 – у виданнях SCOPUS, 15 – у журналах категорії Б), 5 – в закордонних фахових виданнях країн ЄС (1–у виданні SCOPUS), 5 тез у матеріалах конференції.

Список додається. Провідний внесок за обсягом у матеріали публікацій належить здобувачу.

10. Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист

Автору належить вибір теми, визначення об'єкта, мети та завдань дослідження, аналіз використаних джерел, розробка методології та дизайну дослідження. Відповідно з метою та завданнями обрано методи обстеження жінок, проведено збирання матеріалу, викопіювання первинної документації, відбір пацієнок, їх рандомізація та стратифікація на групи. Самостійно здійснено ретроспективний аналіз медичної документації щодо визначення частоти та характеру ускладнень під час ведення індукованої вагітності в жінок пізнього репродуктивного віку. Проведений набір матеріалу для лабораторних та патогістологічних досліджень. Автором науково обґрунтована і впроваджена в практику охорони здоров'я комплексна лікувально-профілактична методика ведення вагітності, індукованої в циклах допоміжних репродуктивних технологій, у жінок пізнього репродуктивного віку і оцінена ефективність її застосування. Дисертантом особисто виконувалася статистична обробка даних, інтерпретація отриманих

результатів дослідження, зроблені теоретичні висновки та розроблені практичні рекомендації. У роботах, виконаних у співавторстві, здобувачу належали вибір напрямку досліджень, виконання клініко-лабораторного та інструментального обстеження жінок, збір даних, опрацювання та аналіз результатів, оформлення статей. Дисертант не використовував результати та ідеї співавторів.

Дані клінічних досліджень оприлюднені у матеріалах конференцій, симпозіумів, з'їздів.

11. Спеціальність, якій відповідає дисертація

Дисертація повністю відповідає паспорту наукової спеціальності 14.01.01 «Акушерство та гінекологія» з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

12. Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертації на етапі планування роботи та повторної біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики за результатами відкритого розгляду матеріалів дисертацій на засіданні Комісії з питань етики ОНМедУ

Здобувачем Ханчою Федором Олександровичем вчасно представлені всі матеріали в комісію з питань етики ОНМедУ з метою проведення біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики (Протокол засідання Комісії з питань біоетики № 07 (32) від 10.09.2025 р.). За висновком встановлено повну відповідність діючим нормам і стандартам, а також матеріалам, поданим на етапі планування роботи (Протокол засідання комісії з питань етики № 31 від 31 травня 2021 р.).

13. Єдність змісту роботи, оцінка мови та стилю дисертації

Матеріали дисертації викладено послідовно у формально-логічний спосіб з дотриманням наукового стилю викладення, використанням державної мови.

Дисертація викладена на 419 сторінках комп'ютерного тексту (основний обсяг становить 296 сторінок) й складається з анотацій, списку публікацій здобувача, основної частини (вступу, огляду літератури, опису матеріалу та методів дослідження, 5 розділів досліджень, розділу аналізу та узагальнення результатів дослідження, висновків, практичних рекомендацій), списку використаних джерел, який включає 595 бібліографічних описів (62 – кирилицею, 533 – латиницею), додатків. Робота ілюстрована 21 таблицями, 73 рисунками, які займають 2 цілих сторінки.

14. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації)

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації Ханчі Федора Олександровича із застосуванням автоматичного сервісу "StrikePlagiarism" не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації (висновок Комісії щодо запобігання академічного плагіату ОНМедУ, протокол № 7 від 10 вересня 2025 р.),

наданий текст є оригінальним – 94,96 % оригінальності (висока унікальність). Подані до захисту наукові досягнення є власним напрацюванням здобувача Ханчі Федора Олександровича, всі інші цитовані наукові результати супроводжуються посиланнями на їх авторів та джерела опублікування.

15. Апробація результатів дисертації

Основні положення дисертаційної роботи були докладені на: Всеукраїнській міждисциплінарній науково-практичній конференції з міжнародною участю «Жіноче здоров'я: імплементація сучасних протоколів в клінічну практику» (Тернопіль, 2020); Всеукраїнській міждисциплінарній науково-практичній конференції з міжнародною участю «УМСА – століття інноваційних напрямків та наукових досягнень (до 100-річчя від заснування УМСА)», присвяченій 100-річчю заснування Української медичної стоматологічної академії (Полтава, 2021); XV з'їзді акушерів-гінекологів України «Акушерство, гінекологія, репродуктологія: актуальні та дискусійні питання» (Київ, 2021); Міжнародній науково-практичній конференції «Нове у медицині світу» (Львів, 2021); Науково-практичній конференції з міжнародною участю «Новітні технології в акушерстві, гінекології та перинатології» (Запоріжжя, 2022); 2-й міждисциплінарній науково-практичній конференції з міжнародною участю «Читання ім. професора Олександра Зелінського. Перинатальна і репродуктивна медицина в фокусі «4П» концепції системи охорони здоров'я» (Одеса, 2023); 3rd International Scientific Conference «Theoretical Hypotheses and Empirical results» (Oslo, Norway, 2023); 3rd International Scientific Conference «Modern Scientific Method» (Vienna, Austria, 2023); Пленумі Асоціації акушерів-гінекологів України та Науково-практичній конференції з міжнародною участю «Акушерство, гінекологія, репродуктологія: сьогодення та перспективи» (Ужгород, 2023); Науково-практичній конференції з міжнародною участю «Осінні фахові читання імені професора А. Ю. Франчука» (Тернопіль, 2023); Науково-практичній конференції з міжнародною участю „Актуальні питання збереження соматичного та репродуктивного здоров'я жінок” (Київ, 2024); III міждисциплінарній науково-практичній конференції з міжнародною участю «Читання ім. професора О. О. Зелінського. Від інновацій в акушерстві і гінекології до персоналізованої медицини» (Одеса, 2024); Науково-практичній конференції з міжнародною участю «Актуальні питання сучасного акушерства та гінекології» (Тернопіль, 2025); Пленумі Асоціації акушерів-гінекологів України та Науково-практичній конференції з міжнародною участю «Акушерство, гінекологія, репродуктологія: сьогодення та перспективи» (Ужгород, 2025).

Фаховий семінар з попередньої експертизи дисертації відбувся 19.12.2025 р. (протокол № 6) на кафедрі акушерства та гінекології ОНМедУ під головуванням професора кафедри акушерства та гінекології ОНМедУ, доктора медичних наук, професора Рожковської Н. М. та за участю призначених рецензентів: професора, д. мед. н., професора кафедри

акушерства та гінекології ОНМедУ Шаповала М.В., професора, д. мед. н., професора кафедри акушерства та гінекології Посохової С. П.

16. Недоліки дисертації щодо її змісту та оформлення

Дисертаційна робота Ханчі Федора Олександровича на тему «Вагітність, індукована у циклах допоміжних репродуктивних технологій, в жінок пізнього репродуктивного віку: особливості перебігу, патогенез, прогнозування та профілактика акушерських і перинатальних ускладнень» є закінченим науковим дослідженням, у якому отримані нові науково обґрунтовані результати. Принципових зауважень щодо змісту і оформлення дисертації немає, окремі стилістичні помилки не знижують загальну цінність дисертації.

17. Набуття теоретичних знань, умінь, навичок та відповідних компетентностей

Дисертаційна робота Ханчі Федора Олександровича на тему «Вагітність, індукована у циклах допоміжних репродуктивних технологій, в жінок пізнього репродуктивного віку: особливості перебігу, патогенез, прогнозування та профілактика акушерських і перинатальних ускладнень» відповідає вимогам наказу МОН України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12 січня 2017 р. № 40 та положенню Постанови Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197 «Про затвердження Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук».

Здобувачем Ханчою Федором Олександровичем здобуто необхідні теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності. Дисертант провів власне наукове дослідження, результати якого мають новизну, теоретичне та практичне значення.

ВИСНОВОК

Фахова комісія, розглянувши дисертаційну роботу Ханчі Федора Олександровича на тему «Вагітність, індукована у циклах допоміжних репродуктивних технологій, в жінок пізнього репродуктивного віку: особливості перебігу, патогенез, прогнозування та профілактика акушерських і перинатальних ускладнень» та наукові публікації, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, визначивши особистий внесок у всіх зарахованих за темою дисертації наукових публікаціях, опублікованих особисто та із співавторами (додаток 1), а також за результатами попередньої експертизи (фахового семінару) вважає, що представлена робота є актуальною для сучасної медицини, а саме акушерства та гінекології, являє собою самостійно виконану висококваліфіковану закінчену наукову працю, яка проведена із застосуванням сучасних методів дослідження, містить наукові положення та нові науково обґрунтовані результати у медицині, одержані здобувачем особисто, які мають наукову, практичну та теоретичну цінність та які підтверджуються документами, що засвідчують проведення здобувачем досліджень, виконана автором за

спеціальністю з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» відповідно до переліку, який затвердив МОН, відповідати паспорту спеціальності 222 «Медицина», наукової спеціальності 14.01.01 «Акушерство та гінекологія», затвердженому МОН, містить обґрунтовані висновки на основі одержаних здобувачем достовірних результатів, характеризується єдністю змісту, свідчить про особистий внесок здобувача в науку щодо розв'язання важливої теоретичної та прикладної проблеми, відповідає принципам академічної доброчесності.

На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, а також за результатами обговорення на засіданні кафедри акушерства та гінекології від 28.10.2025 встановлено, що результати виконаного наукового дослідження здобувачем вирішують важливу наукову проблему сучасної медицини – знизити відсоток акушерських і перинатальних ускладнень у жінок пізнього репродуктивного віку при веденні вагітності, індукованої в програмах допоміжних репродуктивних технологій, на основі розробки комплексної лікувально-профілактичної методики ведення гестаційного періоду шляхом вивчення мікробіоти цервіко-вагінального компартменту, гормонального, цитокінового, нутрієнтного, соматичного і психоемоційного статусу жінок, морфофункціональних особливостей ендотеліальної системи, фетоплацентарного комплексу, стану новонароджених.

Дисертаційна робота Ханчі Федора Олександровича на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» (спеціалізація «Акушерство та гінекологія») повністю відповідає вимогам п. 6-9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17.11.2021 № 1197 та «Вимогам до оформлення дисертації», затвердженими наказом МОН України № 40 від 12.01.2017, та може бути представлена до захисту у спеціалізованій вченій раді.

Головуючий засідання кафедри
з попередньої експертизи дисертації,
професор кафедри акушерства та гінекології
ОНМедУ МОЗ України, д. мед. н., професор

 Наталя РОЖКОВСЬКА

Рецензенти:
професор кафедри акушерства та гінекології
ОНМедУ МОЗ України, д. мед. н., професор

 Микола ШАПОВАЛ

професор кафедри акушерства та гінекології
ОНМедУ МОЗ України, д. мед. н., професор

 Світлана ПОСОХОВА

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ АВТОРОМ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

1. Носенко ОМ, Ханча ФО. Магній у профілактиці гестаційних ускладнень у жінок із вагітністю, індукованою в циклі ДРТ. *Reproductive Endocrinology*. 2020;6(56):80-87. DOI: 10.18370/2309-4117.2020.56.80-87. (SCOPUS). (Здобувачем проаналізовано літературу за тематикою дослідження, виконано набір клінічного матеріалу, статистичну обробку та аналіз отриманих даних, підготовлено статтю до друку; Носенко О. М. надавала консультативну допомогу, редагувала текст статті).
2. Nosenko OM, Aizyatulova EM, Aizyatulova DR, Khancha FO, Badiuk NS. The role of the morphofunctional state of endometrium in the realization of reproductive function in *in vitro* fertilization complicated by ovarian hyperstimulation syndrome. *PharmacologyOnLine. Archives*. 2021;3:1780-1790. <http://pharmacologyonline.silae.it>. ISSN: 1827-8620. (SCOPUS) (Здобувачем проаналізовано літературу за тематикою дослідження, виконано набір клінічного матеріалу, статистичну обробку та аналіз отриманих даних, підготовлено статтю до друку; Носенко О. М., Айзятуллова Е. М., Айзятуллова Д. Р., Бадюк Н. С. надавали консультативну допомогу, редагували текст статті).
3. Носенко ОМ, Ханча ФО, Рутинська ГВ. Комбінована методика корекції істміко-цервікальної недостатності з використанням перфорованого акушерського песарію доктора Арабін та різних форм таблетованого мікронізованого прогестерону (огляд літератури та власні дані). *Репродуктивна ендокринологія*. 2023;1(67):90-101 (SCOPUS). <http://dx.doi.org/10.18370/2309-4117.2023.67.90-101>. (Здобувачем проаналізовано літературу за тематикою дослідження, виконано набір клінічного матеріалу, статистичну обробку та аналіз отриманих даних, підготовлено статтю до друку; Носенко О. М. надавала консультативну

допомогу, редагувала текст статті; Рутинська Г. В. виконувала експертне УЗД-дослідження).

4. Ханча ФО, Носенко ОМ. Динаміка рівнів С-реактивного білка та альбуміну в жінок пізнього репродуктивного віку під час вагітності, індукованої у програмах допоміжних репродуктивних технологій. *Репродуктивна ендокринологія*. 2024;1(71):58-66. <http://dx.doi.org/10.18370/2309-4117.2024.71.58-66> (SCOPUS). (Здобувачем проаналізовано літературу за тематикою дослідження, виконано набір клінічного матеріалу, статистичну обробку та аналіз отриманих даних, підготовлено статтю до друку; Носенко О. М. надавала консультативну допомогу, редагувала текст статті).

5. Носенко ОМ, Ханча ФО, Демидчик РЯ. Ефективність комбінованого препарату Тернідазол-неомицину сульфат-ністатин-преднізолон у топічній терапії вагінального дисбіозу, асоційованого з *Atorobium vaginae*, у невагітних та вагітних жінок з репродуктивною недостатністю. *Репродуктивна ендокринологія*. 2024 грудень; 5(74):55-72. <https://doi.org/10.18370/2309-4117.2024.74.55-72>. (SCOPUS). (Здобувачем проаналізовано літературу за тематикою дослідження, виконано набір клінічного матеріалу, статистичну обробку та аналіз отриманих даних, підготовлено статтю до друку; Носенко О. М. надавала консультативну допомогу, редагувала текст статті; Демидчик Р. Я. – набір клінічного матеріалу).

6. Ханча ФО. Особливості експресії маркера ендотеліальних клітин CD34 у судинному руслі вілльозного дерева плаценти при вагітності, індукованій у циклі допоміжних репродуктивних технологій. *Актуальні питання педіатрії, акушерства та гінекології*. 2020;2:160-166. <https://doi.org/10.11603/24116-4944.2020.2.11857>.

7. Носенко ОМ, Ханча ФО. Ішемічна хвороба плаценти у жінок пізнього репродуктивного віку з вагітністю, індукованою в аутологічних і донорських циклах запліднення *in vitro*. *Збірник праць Асоціації акушерів-*

гінекологів України. 2021, 2 (48): 49-55. [https://doi.org/10.35278/2664-0767.2\(48\).2021.250975](https://doi.org/10.35278/2664-0767.2(48).2021.250975). (Здобувачем проаналізовано літературу за тематикою дослідження, виконано набір клінічного матеріалу, статистичну обробку та аналіз отриманих даних, підготовлено статтю до друку; Носенко О. М. надавала консультативну допомогу).

8. Носенко ОМ, Ханча ФО. Експресія маркера гіпоксії HIF-1альфа у ворсинчастому хоріоні плацент від жінок пізнього репродуктивного віку з вагітністю, індукованою в програмах допоміжних репродуктивних технологій. *Актуальні проблеми транспортної медицини: навколишнє середовище; професійне здоров'я; патологія. 2021; 4(66):64-72. <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.5841748>. (Здобувачем проаналізовано літературу за тематикою дослідження, виконано набір клінічного матеріалу, статистичну обробку та аналіз отриманих даних, підготовлено статтю до друку; Носенко О. М. надавала консультативну допомогу).*

9. Носенко ОМ, Ханча ФО. Особливості метаболізму омега-3-поліненасичених жирних кислот у жінок пізнього репродуктивного віку з вагітністю, індукованою в циклах допоміжних репродуктивних технологій. *Вісник морської медицини. 2022;1:25-32. <https://doi.org/10.5281/zenodo.6414016>. (Здобувачем проаналізовано літературу за тематикою дослідження, виконано набір клінічного матеріалу, статистичну обробку та аналіз отриманих даних, підготовлено статтю до друку; Носенко О. М. надавала консультативну допомогу).*

10. Ханча ФО. Стан здоров'я дітей першого року життя, які народилися від одноплідної вагітності після лікування безпліддя у жінок пізнього репродуктивного віку в циклах допоміжних репродуктивних технологій. *Вісник морської медицини. 2021;4(93):53-58. <https://doi.org/10.5281/zenodo.5837790>.*

11. Носенко ОМ, Ханча ФО. Сироваткові рівні деяких мікроелементів в жінок пізнього репродуктивного віку впродовж вагітності, індукованої в циклах допоміжних репродуктивних технологій, та після пологів. *Актуальні*

проблеми транспортної медицини: навколишнє середовище; професійне здоров'я; патологія. 2022;1(67):104-112. <https://doi.org/10.5281/zenodo.6425889>. (Здобувачем проаналізовано літературу за тематикою дослідження, виконано набір клінічного матеріалу, статистичну обробку та аналіз отриманих даних, підготовлено статтю до друку; Носенко О. М. надавала консультативну допомогу).

12. Ханча ФО. Морфологічні особливості вільозного дерева та мікроциркуляції у плацентах від вагітностей, індукованих в програмах допоміжних репродуктивних технологій, в жінок пізнього репродуктивного віку. *Актуальні проблеми транспортної медицини: навколишнє середовище; професійне здоров'я; патологія. 2022;2(68):80-91. <https://zenodo.org/record/6814962>.*

13. Ханча ФО. Роль преімплантаційної генетичної діагностики у підвищенні ефективності програм штучного запліднення у жінок пізнього репродуктивного віку. *Вісник морської медицини. 2022;2(95):29-38. <https://zenodo.org/record/6979630>.*

14. Носенко ОМ, Ханча ФО. Статус ендокринної системи вітаміну D у вагітних пізнього репродуктивного віку з вагітністю, індукованою у циклах допоміжних репродуктивних технологій. *Вісник морської медицини. 2022;3:76-84. <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7317929>. (Здобувачем проаналізовано літературу за тематикою дослідження, виконано набір клінічного матеріалу, статистичну обробку та аналіз отриманих даних, підготовлено статтю до друку; Носенко О. М. надавала консультативну допомогу).*

15. Носенко ОМ, Ханча ФО. Психологічний компонент гестаційної домінанти у жінок пізнього репродуктивного віку з вагітністю, індукованою в циклах допоміжних репродуктивних технологій. *Вісник морської медицини. 2023; 2(99): 89-98. <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.8171341>. (Здобувачем проаналізовано літературу за тематикою дослідження, виконано набір клінічного матеріалу, статистичну обробку та аналіз отриманих даних,*

підготовлено статтю до друку; Носенко О. М. надавала консультативну допомогу).

16. Ханча ФО. Вплив товщини ендометрія в аутологічних циклах допоміжних репродуктивних технологій на акушерські та неонатальні результати у жінок пізнього репродуктивного віку. *Вісник морської медицини*. 2023; 3(100):121-129. <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.10053035>.

17. Носенко ОМ, Ханча ФО. Цервіко-вагінальне здоров'я наприкінці першого триместру вагітності, індукованої у програмах допоміжних репродуктивних технологій, у жінок пізнього репродуктивного віку. *Актуальні проблеми транспортної медицини: навколишнє середовище; професійне здоров'я; патологія*. 2024;1(75):15-25. <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.8254462>. (Здобувачем проаналізовано літературу за тематикою дослідження, виконано набір клінічного матеріалу, статистичну обробку та аналіз отриманих даних, підготовлено статтю до друку; Носенко О. М. надавала консультативну допомогу).

18. Ханча ФО, Носенко ОМ. Вагітність у жінок пізнього репродуктивного віку, індукована в програмах донації ооцитів. *Актуальні проблеми транспортної медицини: навколишнє середовище; професійне здоров'я; патологія*. 2024;2(76):69-77. <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.12510113>. (Здобувачем проаналізовано літературу за тематикою дослідження, виконано набір клінічного матеріалу, статистичну обробку та аналіз отриманих даних, підготовлено статтю до друку; Носенко О. М. надавала консультативну допомогу).

19. Nosenko OM, Khancha FO. Dynamics of serum cytokine AND C-reactive protein levels during pregnancy induced in assisted reproductive technology programs in women of advanced reproductive age. *Вісник морської медицини*. 2024;1(102):73-82. <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.10967600>. (Здобувачем проаналізовано літературу за тематикою дослідження, виконано набір клінічного матеріалу, статистичну обробку та аналіз отриманих даних).

підготовлено статтю до друку; Носенко О. М. надавала консультативну допомогу).

20. Носенко ОМ, Ханча ФО. Порівняльна оцінка особливостей маткової перфузії та формування плаценти у жінок пізнього репродуктивного віку з вагітністю, індукованою в циклах запліднення *in vitro* з донорськими та аутологічними ооцитами. *Вісник морської медицини*. 2024;2(103):105-118. <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.12688209>. *(Здобувачем проаналізовано літературу за тематикою дослідження, виконано набір клінічного матеріалу, статистичну обробку та аналіз отриманих даних, підготовлено статтю до друку; Носенко О. М. надавала консультативну допомогу).*

21. Носенко ОМ, Ханча ФО. Особливості здоров'я немовлят, що народилися від одноплідних вагітностей після штучного запліднення у жінок з вилікуваним непліддям. *Жіноче здоров'я: імплементація сучасних протоколів в клінічну практику: зб. наук. праць Всеукр. міждисципл. наук.-практ. конф., 27-28 лютого 2020 року. За ред. М М Корди, С М Геряк, М І Шведа. Тернопіль: Підручники і посібники, 2020: 54-55. (Здобувачем проаналізовано літературу за тематикою дослідження, виконано набір клінічного матеріалу, статистичну обробку та аналіз отриманих даних, підготовлено тези до друку; Носенко О. М. надавала консультативну допомогу).*

22. Захаренко ІЛ, Сейлова АІ, Носенко ОМ, Ханча ФО. Результативність лікування безпліддя методом штучного запліднення в програмах допоміжних репродуктивних технологій в залежності від віку жінок. *Проблеми екології та медицини*. 2021;25:3-4 (додаток). *Матеріали Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції з міжнародною участю «УМСА – століття інноваційних напрямків та наукових досягнень (до 100-річчя заснування УМСА)», (Полтава, 8 жовтня 2021 р.):34. (Здобувачем проаналізовано літературу за тематикою дослідження, виконано набір клінічного матеріалу, статистичну обробку та*

аналіз отриманих даних, підготовлено тези до друку; Захаренко І. Л, Сейлова А. І, – проведення ДРТ; Носенко О. М. надавала консультативну допомогу).

23. Носенко ОМ, Ханча ФО. Експресія ендотеліальної синтази оксиду азоту в клітинах ворсинчастого хоріону плацент від жінок пізнього репродуктивного віку з вилікуваним безпліддям в програмах допоміжних репродуктивних технологій. *Нове у медицині сучасного світу: збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції* (м. Львів, 26–27 листопада 2021 року). Львів: ГО «Львівська медична спільнота», 2021: 37-40. (Здобувачем проаналізовано літературу за тематикою дослідження, виконано набір клінічного матеріалу, статистичну обробку та аналіз отриманих даних, підготовлено тези до друку; Носенко О. М. надавала консультативну допомогу).

24. Ханча ФО. Якість життя жінок пізнього репродуктивного віку з вагітністю, індукованою в програмах допоміжних репродуктивних технологій. *Матеріали II міждисциплінарної науково-практичної конференції з міжнародною участю «Читання ім. професора Олександра Зелінського. Вісник морської медицини*. 2023; 2(99) (квітень-червень): 229.

25. Ханча ФО. Біохімічні показники стану фетоплацентарної системи наприкінці першого триместру у жінок пізнього репродуктивного віку з вагітністю, індукованою у циклах IVF. *Матеріали науково-практичної конференції «Читання імені професора Олександра Зелінського: від інновацій в акушерстві і гінекології до персоналізованої медицини»*. *Вісник морської медицини*. 2024;2(103):242. <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.12688548>.

26. Гладчук ИЗ, Носенко ЕН, Панчук ЭА, Ханча ФА. Омега-3-полиненасыщенные жирные кислоты в комплексном лечении и профилактике угрозы ранних преждевременных родов. *Proceedings of the scholarly abstracts European Academic Science and Research. "EASR", SciPub.de, 15 September, Cermany, 2022; XXXVII:13-26*. <https://ojs.scipub.de/index.php/EASR/issue/view/49/93>. (Здобувачем проаналізовано літературу за тематикою дослідження, виконано набір клінічного матеріалу, статистичну обробку та

аналіз отриманих даних, підготовлено статтю до друку; Гладчук І. З., Носенко О. М. надавали консультативну допомогу; Панчук Е. А. набір клінічного матеріалу).

27. Носенко ОМ, Ханча ФО. Клітинна відповідь на гіпоксію у ворсинчастому хоріоні плацент від жінок пізнього репродуктивного віку з вагітністю, індукованою в програмах IVF. *Proceedings of the 3rd International Scientific Conference «Theoretical Hypotheses and Empirical results» (May 18-19, 2023). Oslo, Norway, 2023:502-508. DOI 10.5281/zenodo.7955600. <https://ojs.publisher.agency/index.php/THIR/issue/view/31/99>. (Здобувачем проаналізовано літературу за тематикою дослідження, виконано набір клінічного матеріалу, статистичну обробку та аналіз отриманих даних, підготовлено статтю до друку; Носенко О. М. надавала консультативну допомогу).*

28. Nosenko OM, Moskalenko TYa, Khancha FO, Kosyuga OM, Rutynska GV. The effect of improved methods of management of woman of late reproductive age with adenomyosis in the first half of pregnancy on the development of early gestation complications. *Proceedings of the 3rd International Scientific Conference «Modern Scientific Method» (June 8-9, 2023). Vienna, Austria, 2023:64-78. DOI 10.5281/zenodo.8026035. <https://ojs.publisher.agency/index.php/MSM/issue/view/34/105>. (Здобувачем проаналізовано літературу за тематикою дослідження, виконано набір клінічного матеріалу, статистичну обробку та аналіз отриманих даних, підготовлено статтю до друку; Носенко О. М., Москаленко Т. Я. надавали консультативну допомогу; Косюга О.М., Рутинська Г. В. – набір клінічного матеріалу).*

29. Nosenko OM, Khancha FO, Rutynska GV. Comparative Evaluation of the Effectiveness of the Combined Method of Correction of Isthmic-cervical Insufficiency Using Dr. Arabin's Perforated Silicone Obstetric Pessary with the Addition of Vaginal and Sublingual Tableted Micronized Progesterone. *Chronicles of Clinical Reviews and Case Reports. The Geek Chronicles. 2024; 1(1): 1-20. <https://www.doi.org/ccrcr.2024.tgc.0289>. (Здобувачем проаналізовано*

літературу за тематикою дослідження, виконано набір клінічного матеріалу, статистичну обробку та аналіз отриманих даних, підготовлено статтю до друку; Носенко О. М. надавала консультативну допомогу; Рутинська Г. В. – експертне УЗД-дослідження).